

И ние можемъ

Бай Станъ редакторъ и пжтечковци — сътрудници

44. НЕТЪРПЕЛИВЪ

— Слушай, дълдо, искамъ хубава шейничка, искамъ да е бърза, бърза като птичка.

— Хубаво, бъ Ваню, но ие е ли рано за шейната още? Върно, че отъ снощи леденъ вѣтър духа, но ти да не мислишъ, че е вече тука твойта баба Зима?

Чакай време има! Колко за шейната, ще ти я направя, щомъ катъ стане време и ще бъде здрава. Хубава шейничка, бърза като птичка!

Александъръ Геровъ

45. МАЙЧИНА ЛЮБОВЪ

Бъше къмъ края на есенъта. Въ гората бъ много приятно. Отъ синъто небе гръже сънце. То още пръскаше животворнитъ лъчи и галъше всичко живо. Отъ нѣкъде долиташе шуртежа на горско водопадче, сякашъ и то се радваше на чудесното време. Птичкитъ, съживени, скачаха отъ клонъ на клонъ. Драго имъ бъше.

Една яребица учеше малкитъ си да хвърчать. Малкитъ яребички разперваха крилцата си, протягаха шийки и правеха кръгове. Майка имъ ги гледаше и не можеше да имъ се нарадва.

По едно време сухитъ листа зашумѣха. Чуха се стъпки. Това бъха нераздѣлнитъ другари Стоилко и Миланъ.

— Я, гледай ти! Яребица! — пошушиха Стоилко. Добре, че си взехъ стрелата. Сега ще я свали.

И той се прицели. До тогава яребицата, залисана съ малкитъ си и изпълнена съ радост, не ги чу. Но сега се обѣрна. Тя остана за мигъ неподвижна. Не знаеше, какво да прави.

— Стоилко, погледни я! Вижъ, какъ ти се моли! Какъ отправя умоляващи очи къмъ тебе! — молъше се Миланъ.

Стоилко си свали ржката. Той остана победенъ отъ кротостта и самообладанието на птичката. Тя бъ скрила малкитъ яребички подъ крилетъ си и спокойно очакваше смъртъта. Той захвърли стрелата.

Двамата другари мълчаливо си отминаха.

Стефанка кап. Арабова, София

46. КЪМЪ РОДНИЯ БРЪГЪ

Плаваше самотна въ синъто море мъничката лодка, мъничко перце.

Въс се вълнува бъдия и стяга лодката си плува къмъ родния бръгъ.

Владимиръ Михайловски, София

47. ПРИКАЗКАТА НА ПОТОЧЕТО

Една сутринь, както всѣкога, цвѣтъта и тревичкитъ се събудиха окълпани въ елмазената сутринна роса. Поточето, що течеше край тѣхъ, весело бърѣше и се смѣше. Тѣ го поздравиха и го подсѣтиха, че имъ бъше обещало да имъ разкаже приказката на вѣчността. И то почна:

„Едно време имаше четири богини, тѣ подъ редъ слизаха на земята и даваха всичкитъ си дарове на хората. Първа

слизаше Пролѣтъта. Тя даваше на хората всичкитъ си цвета, що криеха русить ѹ коси. Преди ти да отиде, изпращаше на земята, своя предвестникъ кокичето. А следъ това, окръжена отъ птички, носеща пълна кошница цвета, идваща на земята. Дърветата, щомъ чуеха първите чуруликания на славеятъ и лекитъ стъпки на Пролѣтъта, се окличаха съ бѣли нѣжни цветчета, балканитъ, щомъ усѣтѣха нейния шепотъ чрезъ пролѣтни тихъ вѣтрецъ, хвърляха бѣлите кожуси и пускаха поточетата и рѣкичкитъ да пойятъ долинитъ. Небето ставаше лазурно, бѣли облачета плуваха по него като лодки по море и сънцето съ весела и топла усмивка се подаваше отъ небето. Пролѣтъта идваща съ сестра си Марта и братята си Априлъ и Май. А когато ставаше време да си отидатъ въ своите дворци, направени отъ нѣжни благоухани рози, по цѣлъ денъ птичкитъ огласяха простора съ своите тѣжни пѣсни и разказваха на дървета и планини, колко добра е Пролѣтъта.

Следъ ная идваща Лѣтото, съ свои помощици Юний, Юлий и Августъ, които носеха голѣми тежки коси. До като лѣтото стоеше на земята, хората жънѣха по нивите, а по ливадитъ косъка зелена, сочна трева. Цѣлятъ просторъ гърмѣше отъ пѣсни и викове. Чучулигитъ летѣха въ небето и се надпъваха съ жетваритъ и жетваркитъ по жетвите. А следъ това Лѣтото се отегляше въ палатитъ си, изковани отъ сънчеви лжчи.

После пристигаше Есенъта, носена отъ крилатия вѣтъръ. Въ рѫцетъ си държеше пълна кошница съ плодове. Следъ ная идваха тѣмни облаци и мъгли. Щомъ я съглеждаха птичкитъ, избѣгаха. Гората тѣжно гледаше следъ тѣхъ, и докато се усѣти, тя видѣ, че листата ѹ бѣха пожълтели. Зълъ вѣтъръ свирѣше и се провираше между оголѣлите клони на дърветата и брулѣше последнитъ листа. Цвѣтъта клюмили и увѣнали. А потокътъ бѣзо си течеше срѣдъ глухата гора. Балканътъ се увиаше въ мъгли. Дъждътъ валѣше. Есенъта идваща съ своите помощици Септември, Октомври и Ноември си отиваше бавно къмъ свояте дворци. Зимата идваща, придружена отъ своите братя Декември, Януари и Февруари. Тя водѣше и помощиците си — халица и вихрушки. Студътъ окованаше цѣлата земя. Деца се пъзгаха съ шейни по свѣтлия снѣгъ. Полетата, покрити съ бѣли прѣмени, спѣха дѣлбоко. Страшно бѣше и въ горите. Гладни вълци шетаха изъ тѣхъ и по кръстопътица. Въ градове и села Зимата рисуваше по прозорците хубави рисунки, и тѣ често изобразяваше хубави ледни дворци. Небето ставаше оловно сиво. Балканътъ бѣше също бѣлъ.

А следъ това идваше Пролѣтъта, пакъ тѣхъ хубава и весела. После Лѣтото, Есенъта и все така подъ редъ се смѣяха.

И поточето свѣрши приказката си и тръгна надолу да разказва приказката на вѣчността. И съ радост си спомняше, че все повече и все повече се приближаваше къмъ голѣмата рѣка, съ която ѹ се слѣе. После ѹ пролѣжи пакъ си и се стигне морето. Това хубаво море. И то си представяше синя, безкраина равнина, гладка като огледало, а надъ ная се виятъ чайки, които се оглеждаха въ морето и съ крѣсъкъ продължаваше пакъ си. Или морето черно, бурно, съ яростни грамадни вълни, които бѣсно се хвърлятъ върху голѣмата скала и се оръщатъ на пѣна и капчици...

И поточето весело скачаше отъ камъкъ на камъкъ.

М. Казанджиева, II кл., София

48. МОЯТЪ РОДЕНЪ ЕЗИКЪ

Азъ общамъ мои роденъ езикъ, защото на него съмъ започнала да говоря още отъ малъкъ.

„Пеленаче съмъ билъ“, казватъ, и мама е пѣла надъ моята лулка хубави, пѣсни, за да ме преспи. Порасналъ съмъ малко и проговориъ оная сладка дума, звукътъ на която е билъ приспивната пѣсъ на моето детинство и която цѣлъ съмъ повтаря съ приятът мелодиченъ тонъ „Мамо!“

Има и други причини за любовта ми къмъ родния езикъ: Той служи да изкажа мойтъ мисли и чувства. Хрумнели ми нѣкоя мисълъ, родната реч ми а пристига на помощъ: Първо, преди още да я изложа съ думи, матернитът езикъ ѹ извадя тая мисълъ като художествен-

но произведение въ моето съзнание, когато я изговоря, чувамъ приятна музика, а щомъ я изложа на хартия, виждамъ сякашъ живописъ пейзажъ.

Ние, българитѣ, не всѣкога зачитаме нашия езикъ, често го избѣгваме, изопачаваме го и срамно го хулимъ, че той билъ грубъ, бедът. А така ли е въ сѫщностъ? Ние преди всичко не го познаваме, измѣниме го, естествено е, че ще ни се вижда такъвъ. Но ако го занемаримъ, не ще се и усъвършенствува, както едно желѣзо неупотрѣбявано и захвърлено рждява и не е лѣскаво; такава ѹ биде сѫдбата и на нашия езикъ!

Презъ Симеоновия златенъ вѣкъ българската литература е достигнала своята слава. Причината е била езика. За него самиятъ царь и придворнитѣ му писатели полагали скромни грижи и по тоя начинъ разнесли просвета върхъдъ нашите славянски братя, сърби и руси.

Нашиятъ езикъ спаси народа ни отъ погибване презъ турското робство. Той поддържа духа ни бодъръ и не остави да угасне надеждата за пълна независимостъ. Народъ, който нѣма свой езикъ не може да има култура и скоро загива.

Ето защо, азъ общамъ мои роденъ езикъ, а ние българитѣ, както общамъ отчеството, така сме длѣжни да почитаме българския езикъ, да го пазимъ като зеницата на окото си и да благоприятствува за неговото развитие.

Никола Кожухаровъ, Варна

49. ПАКЪ ЕЛАТЕ, МИЛИ ПТИЧКИ!

Тракъ, тракъ, тракъ, шъркъ, шаренъ дѣлкокракъ, ти избѣга пакъ отъ тукъ въвъ далеченъ топъль югъ.

Щърко-кърко пакъ ела съ твойта хубава сестричка черничката лястовичка:

Пакъ, елате, всички, всички, мили пѣснопойни птички!

Зимата ѹ мине,

пролѣтъ ѹ настжи,

всѣко клонче ѹ напложи,

сънцето ѹ ще греи,

кой тогава ѹ си пѣй?

Горскиятъ славей,

но и него нѣма тукъ

и той ѹ на югъ.

Пакъ, елате, всички, всички, мили пѣснопойни птички!

Ленчето Георгиева, I отд.

50. ЕСЕНЬ

Тѣжна есенъ пакъ дойде и гората опустѣ...

Нѣма веселитѣ птички,

нѣма луди катерички

нѣма ги дори деца.

Вѣтъръ птичкитѣ прогони,

ей, последенъ листъ се рони

и оглеждатъ се вътъ рѣката

голи клони на гората...

Пакъ ѹ си сиви небесата

увѣнха и цвѣтъта,

не се гонятъ пеперуи

отъ цвѣтъ на цвѣтъ като луди.

Само гарванитъ черни

останаха на насъ вѣрни.

Незаминаха за югъ

ще зимуватъ и тѣ тукъ.

И мъглигитъ пакъ се влачатъ

облачатъ вѣчно плачать...

Нѣма ли да завали

снѣгъ да прѣстне тѣзъ мѣгли!

М. Казанджиева, II кл., София

51. ДО БАЧКОВСКИЯ МАНАСТИРЪ

По една ужасна стрѣмнина се спуснахме отъ Асеновата крепость долу на шосето. Потеглихме за Бачковския манастиръ.

Каква красота! Родопските върхове се издигатъ въ небесата. Тѣ се мѣнятъ всѣка минута, а край шосето шуми и се пѣни бистрата рѣка Чая. Ние се оглеждаме на вси страни — и не можемъ да се нарадваме на хубавата българска природа.

Стигнахме село Бачково, което се е сгущило върхъдъ гората въ една урва на дълния брѣгъ на рѣката.

Подминахме селото и при единъ заход предъ насъ се откри малка котловина. Срѣдъ нея на една тераса се бѣла манастирътъ.

Това е вториятъ по голѣмина въ България, следъ Рилския.

Високи стени ограждаха двора, който е раздѣленъ на две. Въ северния,

по-голѣмъ двъръ, има две черкви, а въ южния — една. Околоврѣсть сѫ наредени манастирски стани съ широки чардаци отпредъ, Високи чинари